

Επάγγελμα: «Εργατοπατέρας», κοινώς συνδικαλιστής

Σύρος, 1879. Εδώ καταγράφεται η πρώτη οργανωμένη απεργία στην Ελλάδα, από το εργατικό σωματείο «Αδελφικός σύνδεσμος ξυλουργών του Ναυπηγείου Σύρου» (Η πρώτη, εργατική απεργία έγινε το 1826 από τους τυπογράφους του Ναυπλίου). Βασικά αιτήματα, η μη μείωση των ημερομισθίων (συνέπεια της υποτίμησης του ρωσικού νομίσματος, με το οποίο γίνονταν οι πληρωμές) και η συγκράτηση της τιμής του ψωμιού και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης.

Την ίδια περίπου εποχή ξέσπασε απεργία στη βυρσοδεψία. Ανάμεσα στα αιτήματα που διατύπωσαν οι εργάτες-βυρσοδέψες, ξεχωρίζουν εκείνα για τη μείωση των ωρών εργασίας (ίσχυε το 12ωρο), την κατάργηση της αγγαρείας, δηλαδή της κυριακάτικης απλήρωτης εργασίας και της λεγόμενης «κουτουράδας», δηλαδή της δουλειάς κατ' αποκοπήν.

Ακολουθεί, κατόπιν άλλων που προηγήθηκαν, η μεγάλη απεργία των Μεταλλωρύχων στο Λαύριο (που πήρε την μορφή εξέγερσης) και σε άλλα μεταλλευτικά κέντρα το 1883. Οι απεργίες αυτές έγιναν πριν ακόμα δημιουργηθούν εργατικά σωματεία σ' αυτές τις πόλεις. Και άλλες απεργίες ακολουθούν. Σταθερά είναι τα αιτήματα για αυξήσεις μισθών, μείωση του ωραρίου εργασίας σε 10 ώρες, για προστασία από τα ατυχήματα και για παροχή ιατρικής περίθαλψης.

Τον Αύγουστο του 1918 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα εργατική Συνδιάσκεψη, με σκοπό την προετοιμασία της σύγκλησης Πανελλαδικού Εργατικού Συνεδρίου για τη συνένωση των συνδικαλιστικών οργανώσεων της εργατικής τάξης και την ίδρυση κεντρικού συνδικαλιστικού οργάνου. Ιδρύεται έτσι η ΓΣΕΕ.

Έκτοτε, από τις πρώτες μέρες του συνδικαλισμού στην Ελλάδα και «τα χρόνια της αθωότητας», έχουν αλλάξει πολλά και σήμερα, οι λέξεις «συνδικαλισμός» και «συνδικαλιστής» τείνουν να λάβουν αρνητική σημασία.

Η πολιτική και ο κομματισμός ρίζωσαν στα θεμέλια του συνδικαλιστικού κινήματος και η «θητεία» στην ΓΣΕΕ και στα επιμέρους συνδικαλιστικά όργανα, αποτελεί πλέον το «αγροτικό» του υποψήφιου «εθνοπατέρα». Οι Δημήτρης Πιπεργιάς (Πρόεδρος ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ), Χρήστος Πολυζογόπουλος (Πρόεδρος ΓΣΕΕ), Γιάννης Μανώλης (Γενικός Γραμματέας ΓΣΕΕ), Χρήστος Πρωτόπαπας (Πρόεδρος ΟΤΟΕ και ΓΣΕΕ), Λάμπρος Κανελλόπουλος (Πρόεδρος ΓΣΕΕ), Μήτσος Κωστόπουλος

(Γενικός Γραμματέας ΓΣΕΕ), Γιάννης Θεωνάς (Γενικός Γραμματέας ΓΣΕΕ), Γιώργος Μαυρίκος (Γενικός Γραμματέας ΓΣΕΕ), αποτελούν παραδείγματα για το πως τα σημερινά συνδικαλιστικά όργανα λειτουργούν σαν εκκολαπτήρια πολιτικών.

Από κει πέρα, δεν χρειάζεται και πολλή φαιά ουσία, για να κατανοήσει κάποιος, ότι ο συνδικαλισμός στην σημερινή του μορφή δεν έχει σαν πρωταρχικό στόχο την υπεράσπιση και την διεκδίκηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αλλά την χειραγώγησή τους και την διεκπεραίωση μικροκομματικών αποστολών.

Για να κατανοήσει κάποιος την πολιτική-κομματική δύναμη που έχουν σήμερα οι συνδικαλιστές, αρκεί να ειπωθεί ότι θεωρούνται (και είναι) «καταλληλότεροι» από έναν βουλευτή, ως προς την υλοποίηση «ρουσφετιών» (κυρίως αυτών που αφορούν προσλήψεις), ενώ (το κυριότερο) έχουν λόγο και ως προς τον τρόπο λειτουργίας των διαφόρων κρατικών οργανισμών (μερικοί εκ των οποίων είναι μονοπωλιακοί, όπως η ΔΕΗ), σαν να είναι ιδιοκτήτες των.

Είναι απορίας άξιον, πως οι εκάστοτε «εργατοπατέρες» (σημειώστε ότι οι περισσότεροι απ' αυτούς, ουσιαστικά δεν εργάζονται), είναι σε θέση να κάνουν καταγγελίες για μη τήρηση της αξιοκρατίας στις προσλήψεις, όταν οι περισσότεροι απ' αυτούς έχουν μπει στον χώρο εργασίας τους από το «παράθυρο», χρησιμοποιώντας κάποιο κομματικό «δόντι». Πρόκειται για τον ορισμό του θράσους. Αυτοί που δημιουργούν τέτοια φαινόμενα, είτε σαν συνδικαλιστές αρχικά, είτε σαν βουλευτές και υπουργοί αργότερα, να καταγγέλουν αυτό για το οποίο είναι συνυπεύθυνοι! Δεν καταγγέλουν βεβαίως τον εαυτό τους και την συντεχνία τους. Στην Ελλάδα ως συνήθως, πάντα φταίνει οι «άλλοι».

Από την άλλη, τα κόμματα και οι εκάστοτε κυβερνήσεις, δείχνουν να ανέχονται αυτή την άτυπη υπερεξουσία των συνδικαλιστών. Διαφορετικά θα είχαν δημιουργήσει ένα είδος ασυμβίβαστου, που δεν θα επέτρεπε την άμεση (τουλάχιστον) μετάβαση από τον συνδικαλισμό στην πολιτική.

Θα ήταν ενδιαφέρον να είχαμε έναν συγκριτικό πίνακα με τις απεργίες των εργαζομένων στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Μάλλον τα αποτελέσματα θα είναι προβλέψιμα. Βλέπετε, οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, δεν έχουν την δύναμη να «κατεβάσουν» έναν διακόπτη και να βυθίσουν μια ολόκληρη χώρα στο σκοτάδι, ούτε να κάνουν την Ελλάδα απέραντη χωματερή, γιατί την άλλη μέρα θα πάρουν τα παπούτσια τους στο χέρι (έτσι απλά). Και το σίγουρο είναι, ότι κανένας κρατικοδίαιτος συνδικαλιστής δεν θα είναι εκεί για να τους «παρασταθεί». Ο

κρατικοδίαιτος συνδικαλιστής βέβαια, κάτω από την ασφάλεια που του προσφέρει η μονιμότητα στο δημόσιο, μπορεί να καταστρατηγήσει κάθε νομιμότητα και λογική, στο όνομα των εργαζομένων (πάντα).

Αλλά όταν (κατά την ρήση Ευ. Βενιζέλου) έχουμε χάσει το αυτονόητο, τι άλλο μπορεί να πει κανείς από το «ε ρε Παπαδόπουλος που τους χρειάζεται»; Γιατί σ' αυτό το σημείο έχει φτάσει ο συνδικαλισμός σήμερα. Να προκαλεί την δυσαρέσκεια και την απέχθεια σημαντικής μερίδας (αν όχι της πλειοψηφίας) των Ελλήνων πολιτών, ακολουθώντας την τακτική «φταίει ο γάιδαρος και βαράμε το σαμάρι»...